

uitvinding

KAART, KNOOP, KOMPAS EN ANDERE
VAARZAKEN HEBBEN ZO HUN HISTORIE.
MICHIEL VAN STRATEN KIJKT TERUG
IN DE TIJD.

DE BOOT

De term 'boot' stamt af van het Germaanse *baita*, wat weer een afgeleide zou zijn van het Indo-Europese *bheid*. Spreek dat uit en u hoort er iets van terug in 'beitel' of 'bijten', als u van goede wil bent. Oorspronkelijk zou *bheid* staan voor spijten of doorsteken – precies dat wat u met een boomstam zou moeten doen als u daarin zou willen varen.

Dit bruggetje, dat eigenlijk een pontje is, brengt ons bij de Boot van Pesse. Die staat sinds enige tijd bekend als de oudste boot ter wereld. Drentenaar Hendrik Wanders zag in 1955 tijdens een wandeling vanuit zijn dorp Pesse een opgegraven boomstam langs de kant van de weg liggen. Althans, daar leek het in eerste instantie op. Dat was het oorspronkelijk ook geweest, maar na nader onderzoek bleek het om een uitgeholde boomstam te gaan. Wetenschappelijk onderzoek werd op de boomstam losgelaten en duidelijk werd dat het hout zo'n tienduizend jaar oud was. De stam was uitgehold, en de scenario's over de betekenis hiervan varieerden in beginsel van bloembak tot boot. In 2001 bleek een replica prima te kunnen drijven en varen en mede daardoor wordt aangenomen dat het inderdaad om een boot gaat.

De Boot van Pesse gaat sindsdien door het leven als de oudste boot ter wereld. Dat lijkt me een vergissing, want hoewel er tot nu toe nog geen oudere boot is gevonden, zou het wel heel toevallig zijn als uitgerekend dit exemplaar het allereerste vaartuig is dat mensen ooit uit een boomstam gebeiteld hebben. De Boot van Pesse is wel de oudste nog bestaande boot ter wereld, voor zover bekend. En Nederlands bovendien. Dat dan weer wel.

Meer weten?

Bezoek het Drents Museum te Assen om de Boot van Pesse te bezichtigen.